

فی ۴ ذی الحجۃ سنه ۳۲۶ وفی ۱۵ کانون اول سنه ۳۲۴

جمعیت علمیہ اسلامیہ ناک ناشر افکاریدر

مدیر مسئول

محمد فطین

سر محرر

فاتح مجیز درسمامرنندن

مصطفی صبری

صاحب امتیاز

فاتح مجیز درسمامرنندن

شہری احمد افندی

مندرجات

ادبیات	مطالعہ مخصوصہ منتسبین علیہ دن برذات
جلس مبعوثانک کشادینہ تاریخ حافظ عثمان الموصلی	مدارس ہلیہ منتسبین علیہ دن برذات
تعدد زوجات مصطفی صبری	تاریخ اسلام صحائفندن طاهر المولوی
اجمال داخلی	سیاست شریعہ ابن حازم فرید
عالم اسلام	پان اسلامیزم عبد الاحد داود
اجمل خارجی	سمیک مشروعی محمد طیب
شرق بحرانی واسباب حقیقیہ سی	
متفرقہ	

نسخہ سی ۵۰ پارہ در

املاک اجنبیہ ایچون	ابونہ اجرئی	استانبول ایچون
۱۸ فرانق	ولایات ایچون	برسنہ لک ۷۵ غروش
۹۰۵	۸۵ فروش	الن آیلنی ۴۰
	۴۵	

درج ایدلیان اوراق اعادہ اولنماز

قارنلرمزہ :

اکثر مقالاتہ آیات کریمہ واحادیث نبویہ درج ایدلش بولندبنی نظر اعتبارہ آئنه ورق رعایتسز لکده بولنلما می
رجا اولتور .

لرده ویا هر درلو غلفله دن آزاده بر محل مخصوصده
تدریس اولنلی .

۶ — دروس منضمه دن یالکز انگلیزجه ، یاخوده
فرانسزجه تحصیل اختیاری اوللی .

بونلر چوق کوزل . لکن طلبه بی درد مبرم
احتیاجدن قورناره جق چاره بولند قجه هدی ده ممنوع
العمل قوری بر امل . منتسین علمیه دن بری

— مدارس علمیه —

بو کون شبهه وتردد کوتورر مصاددن دکلدر که
حیات مله آنجق علم وهنرله قائمدر ، بوعلم وهنر ایه
دینی ، ملی ، مدنی کبی تقسیمات اصلیه انقسام ایدر .
غرب اقوام متمدنه سی نظرنده معلمات دینیه
دینیلنجه صرف عقائد و فلسفه دیانت وارد خاطر اولور .
بزده شریعت غرای اسلامیه ده معلومات دینیه دینلیدی
وقت بوتعبیرده مندرج اولان مقاله ومعنی اوقدر محدود
اولیوب برهینات اجتماعیته دنیا و آخرتی معمر
ایده جک علوم وفنون خاطره کلیر .

بزده معارف دینیه تفسیر ، حدیث ، اصول فقه
فروع فقه ، علم کلام ، فلسفه اسلام کبی برطاقم علوم
عالیه در ، بوکا مقدمه اولمق اوزره اون ایکی قسمه منقسم
برده فنون ادبیه وارددر که بونلره انتساب ایتک السانی
انسانیتدن فصل حائز فیض نصاب ایده جکی عصر لرجه
مدت عثمانلیلق عالمتک اعتلای شان وشو کشته خدمت
ایدن اسلاف کرامتک تراجم احوالی تدقیق ایله میدانه
جیقار .

شومعاومات استحصال ایده جک دارالعلملر ، ممالک
عثمانیه تک هر کوشه شنده ینه بک چوغی اسلاف کرامت
طرفندن وجوده کتیرلش مدرسه لر در .

دقلری آثار قیمتدارک اویله جه غبار آلود نسیان اولمنه
ارتق شیمه انصافه موافق بولیه رق جدآ اوکنجه نه مدفوندن
استفاده جهتنه تثبیت ایتلی .

الحق نیجه بر کزیده آثار
کوز نوری دوکوبده یازمش اسلاف
لایق می ؟ که قالسون اویله مهجور
اخلاف ! انصاف . اخلاف ! انصاف

علم الفقه دن : هدایه ، اشباه ونظائر یاخود اوده دینبری
التزام اولنه کلن درر ، حدیثدن : مشارق شریف ،
القیه ابن الصلاح ، علم الکلامدن : عقائد نسفیه ، شرح
موافقک امور عامه ، جواهر ، اعراض مباحثی اوقونعلی .
علم حکمتدن : کافی السابق قاضیمیر .

علم اصول الفقه دن : تلویح وتوضیح ، یاخود
مرآت ، علم التفسیر دن ده قاضی ، برازده کشاف ، التزام
وروح المعالی مطالعه ایدمالی .

سیردن شفاء شریف ، اخلاقدن طریقت محمدیه ،
قسما احیاء العلوم تدریس اولنلی . علم الفقه دن نخبه رهبی ،
مختار الصحاح ایله فقه اللغة دن ده برر بارجه اولسون
اوقونعلی .

علاوه اوله جق دروس لازمه : تاریخ اسلامدن
مکمل برار ، مختصر جغرافیای عمومی ، هیئت جدیده
وقدیمه ، مختصر حکمت طبیعیته تک مباحث مشهوره
ومهمه سی ، حساب (کسر اعشاری ، کسر عادی ، تناسب
شرکت ، استقونطو) بلاغت عثمانیه ، ادبیات فارسیه ،
السنة اجنبیه دن انگلیزجه ، یاخود فرانسزجه

۴ — مدت تحصیل اون ایکی سنه اعتبار ایدیلوب
صالی وجمه دن ماعدا کونلرده اوج وبومین مذکورینده
ایکی درس اوقونمق ومنتظآ اون ماه دوام ایدلک شرطیله
دروس مذکوره سنین تحصیلییه توزیع اولنلی .

۵ — درسلر مدرس مخصوصی طرفندن درسخانه .

جدی امتحانلر اجرایی ، ماذونیت ایچون شفاهی و تحریری برامتحانک قبول و تطبیق خصوصاً سرلندن عبارتدر .

اشبو تدابیرک الزمی لازمه تقدیم اقتضا ایدرسه اولاً مدرسلکه مخرج اوله جق بر مؤسسه نی درخاطر ایتک طبیعیدره زیرا بوکون استانبول و طشره مدارسندن نشأت ایتش ذوات ایچنده - حداً ثم شکرأ - بک جوق ارباب لیاقت موجود اولقله برابر برقم مهمتک تحصیل اساسیلرینه نسبتله جزء لایتحزی درجه سنده قالان بعض نقصانلرنیک نظرلرده بیسوک برقیصه تشکیل ایتکده اولدیننی اعترافده تردد اولنالمایدر . مثلاً : هانکی فیه عائد اولورسه اولسون عربجه یازلش براری هان مؤلفی درجه سنده کلامق اقتدارینه مالک اولدقلری حالده بعضلرنیک اولسانده حتی لسان مادر زادمن اولان ترکبده مخاطبک غیابی حالده تفهیم مرآمده مشکلاته دوچار اولدقلری نظر بیقیدی ایله کوریلهمز .

وینه مثلاً : ادوار حیاتک هر صفحه سنده انسانک محتاج اولدیننی معاملات حسابیه و بشادینی مملکتله عالم بشریتک احوال خصوصیه و عمومیه و طبیعیه سی حقنده لز می قدر و قوف ابراز ایدهممک بوکون برمرات انکیز تقیصدهر .

عالم عثمانیک داخل اولدیننی شودوره سعادت - شبهه یوقدرکه - زری اقوام متمدنه ایله تأسیس و تأبید مناسبانه سوق ایده جکندن آنلرده کی محاسن مدنییه نی اقتطاف ایله تزن ایتک و مزیات دینی و ملیه می آنلره اراده ایله افتخار ایلیمک ، هیأت مبعجله عثمانیه نی یار و اغیاره قارشی لایق اولدیننی موقع احترامده بولندرمق زمانی کلشدر .

بویسه بین الاقوام مبادلّه افکاره واسطه اوله جق عمومی برسانک متکلمی اولقله حصولدر اولور .

شو حقیقی تسلیم ایتیه رک مناسبت ملیه منزله متناسب

اشبو مدرسک برخیل سته لردنبری کوردیکی صدرملر ، یکیردیکی بریشانقلار نتیجه می اوله رق بوکون اصل و وضعی اونوتدیره جق برحاله کلدیک و بو حالک دوامی - المنة لله - حر اولان شو جمعیت مبعجله نیک نیت خیره سیله متناسب اوله میه جنی آنکاردر .

برشیک چاره اصلاحی اول امرده فسادیننی بیامکه متوقفدر . بوجهتله مدرسمزک اصل وضعیه حال حاضر نی شوبله بر مقایسه ایتدکدن صکره ترقیبی نهیه محتاج اولدیننی بسط ایتک ایسترم ، شوبله که : مدارس علمیه نک مقاصد ابتدایسی اولاد وطنک مدت تحصیلده هر دلو احتیاجدن وارسته اوله رق لسان دینی و فیمز اولان لسان کزین عربی فنون مدونه سیله مکمل تحصیل ایتمی و لسان مذکورّه کتابه و خطابه انتساب ایلدکدن صکره بالاده مذکور علوم عالیله ک تدرسنه و اوقات معینه ده مدارس تعبرینجه جزئیات تسمیه اولنان علوم ایله برابر حساب ، هندسه و حکمت طبیعیه کی لزوم تطبی اولان فنونه صرف مساعی ایلیمی مقصدندن عبارتدر ، اصل وضعی شو طرزده اولان مدرسمزک بوکونکی حال بریشانیسی اطرافله تصور ایتک ایسته من ایسمده مقصددن بک بعید اولدیننی اعتراف ایلیمه کی ده موافق نصفت بوله میورم ، چونکه نقصان بینمده کیه استکمال معرفته امکان بوله ماز .

کشی عرفاتی بیلیمک کی عرفان اوله ماز شو حقیقت اکلا شلدقندن صکره مدرسک حال حاضر مدینتله متناسب بر شکل مستحسنه تحویل وارجاعی اسبابی تأمل ایدم ! اسباب مذکورّه ، مدرسه طلبه قبولی شرائطک تنظیمی ، تحصیل مفید اوله یله جک جدی برشکلده پروگراملره ربطی ، طلبه نک تأمین رفاه معیشتی ، مدرسه تعیین اولنه جق مملکله بر مخرج عاجل تأسیسی ، هیأت تعلیمیه نک قید احتیاجدن وارسته اوله جق صورتده اقداری ، انشای تحصیلده خصوصی ، عمومی

• تاریخ اسلام صحافتدن •

اسلامك ايلك علمى و ايلك علمدارى

جد واجب التبجيل رسول جليل حضرت اسماعيل بن خليل (علیم الصلوة والسلام) ك ارتحالندن برقاج عصر كچر كچمز برده كثيف جهالت سكه حجازك بصر بصيرتى بوروش و يالكز حجازتون دكل ، بالمعموم كمرهان جزيره العرب برهمای مظلّم انجمنده قالمشدى .

وقتاكه حكمت بالغه ممدانسه آتـاب حقيقتك طاولعه اشعه هدايتك احوالى مظلمه صاحبله منى وضياى ينش فزاي عرفان ايله مستمد انجلا اولان كوزلك انجمله منى اقتضا ايتدى . افق سهرنك بلده . الحرام برخورشد فياضك مشرق لمعانى اوندى ، شام شـئامت مثال اولان اوشهر ظلمتپوش بر صبح الخير سعادت كي بارلادى .

چونكه حضرت فخرالمسلمين (عليه وآله صلوة الملك المعين) جهان غيبي نك بر مبعوث لاري اوله رق عالم شهودى تشریف بوروش وطنطنه نبوت و رسانتلرى آذان كائناتى چينلانمشدى .

كيتديكجه عالمكبر اولان او مهر نواشراقك اضواء وجدانفروزيله عيون استمداد ، دالدينى غفلت اويقو . سندن اويافته ، ابصار بصائر ، دوجار اولدينى مرض معنويون قورونولمه باشلادى . ككشتكان حيرت . ندای « اجيبوا داعى الله » ، اجابت ايتديلر ، روشنى جويان حقيقت ، پروانه كهي لمه فروزان اسلامه قوشوشديلر . لكن بو شعشمه فيضا فيض ، مشنوم برقرارانقده باشامه آياشمش كيجه قوشلرى كي ظلمت پسند اولان جهله مشركينك كوزلريني قاماشديرور ، باشلريني دونديرسيوردى . فيوضات مضينه سته تحمل ايده مدكلرى اوشمس لاهوتني بالحيقله صوامق طرزنده تشبّهات

براجنبي لسانه احتياجزى رد ايتكده بيوك برقيصه اولور .

شيميدى كوريلوروكه — كمال تاثرله قيصه تعبيرى استعمال ايتديكز — شوشلر سنين عديده برسى متايدى ايله چاليشه رق — جناب حقه شكرلر اولسون — بقدرالطاف — الله ايتديكز معلومات ايله مقايسه اولتورسه بالاده كي جزء لايئجزي تعبير منى ، حسن قبوله سزادر .

محصول مدارس — لله الحمد — خالص العيار بركلجه ذهب ياره اولغله برابر يالكز برصيقل قصانى سبييله هانكي نوع معادنندن اولديقى تعيين موجب تردد اولمده وخزائن كالات بشريه دن اقتطاف ايتديكاري سرمايه كمال و كفاً غايت مهم و قيمتدار اولدينى حاليه حسن ترتيب و تزئين ايله انظار دفته چاربه ميدفتندن — بعض افكار حاضريه كوره — بزاز ستان خواجكيلردن فرقمز كي كورلنكده در .

انصاف ايله نامل اوله رق شوسوزلر آجیده اوله — حق و حقيقت اولدينى انجون — كوش قبوله آله رق كندمزي عالمه كوسترمكه البراكييله چالشملي بزمه . شونفصيلاتى خلاصه ايتديكزده بوكون نورسيدكان وطنندن مشكل هيات طلبه نى بحق مستفيد ايتك اقوال و آثاريله دين و منته كرچكدن خدمت ايلمك انجون مدرسين مدارسك السنه ثلاثه اسلاميه ايله برابر — تكرار ايده لم مناسب قوميه و موقعيه منزله متناسب — راجنبي لسانه منسوب اولمى و احتياج راده سنده فو نه كسب و قوف ايتمى و اوزرنده بولنديكمز كره ارضك احوال طبعيه ، تشكيلات مدنیه و انقلابات سياسيه منى ايوجه بيله سى و اجبا ننددر .

منتسبين علمه دن

برى